

Trøndelag fylkeskommune

**Veiledningshefte for
gjennomføring av fag-/svenneprøve
og kompetanseprøve**

Gjennomføring av prøven

Prøvenemnda utformer fag- /svenneprøve og kompetanseprøve. Lærebedriften kan komme med forslag til arbeidsoppgaver. Kandidaten kan bli prøvd i alle kompetansemål i læreplanen for faget (Vg3/opplæring i bedrift). Lærekandidater kan bli prøvd i alle de utvalgte kompetansemålene han/hun har fått opplæring i. Innenfor rammen av kompetansemålene i læreplanen får kandidaten i oppgave å:

- Planlegge arbeidet og begrunne de løsningene som er valgt
- Gjennomføre et faglig arbeid
- Vurdere eget prøvearbeid
- Dokumentere eget prøvearbeid

Opgaven skal utformes slik at kandidaten får mulighet til å utføre et kvalitetsmessig godt arbeid og vise sin kompetanse innenfor den tidsrammen som er satt. De hjelpemidlene kandidaten har brukt i læretida, kan brukes under prøven. Det skal gå tydelig fram av oppgaven hvordan de ulike delene av prøven skal leveres. Prøvenemnda skal gjøre kandidaten kjent med hva som er grunnlaget for vurderingen.

Prøvenemnda og kandidaten skal ved behov ha en avsluttende samtale til slutt for å avklare spørsmål som har oppstått under prøven. Prøvenemnda kan i samtalen stille spørsmål til faglig avklaring om oppgaven som er utført. Karakteren kan ved den avsluttende samtale meddeles kandidaten.

Vurderingskriterier

Eksempler på vurderingskriterier til fag- /svenneprøven / kompetanseprøve

Planlegging

- Valg av relevant utstyr
- Materialvalg
- HMS
- Rekkefølge i arbeidsprosessen
- Beregning av tid
- Bruk av dokumentasjon
- Beregninger og tegninger
- Kommunikasjon med kunde/bruker

Gjennomføring

- Kommunikasjon og samarbeid med kunde, bruker, kollega
- Bruk av rutiner, prosedyrer og plan for arbeidet
- Innstilling og bruk av maskiner, utstyr og verktøy
- HMS
- Hygiene
- Personvern
- Være løsningsorientert

Vurdering (kandidatens egenvurdering)

Med bakgrunn i planlegging-, gjennomførings-, og dokumentasjonsdelen gjør kandidaten:

- Begrunnelse av valg (hva er kandidaten fornøyd med og mindre fornøyd med)
- Begrunnelse for endringer (hva er planlagt og dokumentert)
- Forslag til hva som kunne ha vært gjort annerledes
- Forslag til forbedringer

Dokumentasjon av prøven

- I tråd med bedriftens interne krav og faget
- Som grunnlag for gjennomføring av oppgaven
- Avviks håndtering

Kjennetegn på måloppnåelse

Eksempel på kjennetegn for måloppnåelse/karakter

Høy måloppnåelse	<ul style="list-style-type: none">• Det foreligger ingen kritiske mangler når det gjelder oppfyllelse av sikkerhetskrav.• Arbeidet er av meget høy kvalitet og gjennomført etter gjeldende HMS-regler.• Sluttproduktet eller tjenesten ligger på et høyt faglig nivå.• Kandidaten er kreativ og selvstendig og finner gode løsninger i forbindelse med planlegging, valg av løsninger og bruk av materialer og utstyr.• Arbeidet gjennomføres med faglig høy standard på sluttprodukt eller tjenester i henhold til bransjens krav og rammer.• Kandidaten samarbeider og kommuniserer godt med kolleger, leverandører, brukere eller kunder.
Middels måloppnåelse	<ul style="list-style-type: none">• Det foreligger ingen kritiske mangler når det gjelder oppfyllelse av sikkerhetskrav.• Arbeidet er av god kvalitet og gjennomført etter gjeldende HMS-regler.• Sluttproduktet eller tjenesten ligger på et godt faglig nivå• Kandidaten samarbeider med andre om å finne greie løsninger i forbindelse med planlegging, valg av løsninger og bruk av materialer og utstyr.• Arbeidet gjennomføres med rimelig god standard på sluttprodukt eller tjenester i henhold til bransjens krav og rammer.• Kandidaten viser at han eller hun kan samarbeide og kommunisere med kolleger, leverandører, brukere eller kunder.
Lav måloppnåelse	<ul style="list-style-type: none">• Det foreligger kritiske mangler når det gjelder sikkerhet og/eller hygiene.• Arbeidet er av mangelfull kvalitet, og kandidaten er ikke tilstrekkelig oppmerksom på HMS-bestemmelsene.• Sluttproduktet eller tjenesten er utilstrekkelig og vil være vanskelig å levere videre til kunde eller bruker.• Kandidaten kan være kreativ, men lite selvstendig i forbindelse med planlegging, valg av løsninger og bruk av materialer og utstyr.• Arbeidet gjennomføres med lav faglig standard i henhold til bransjens krav og rammer.• Kandidaten viser liten evne til samarbeid og kommunikasjon med kolleger, leverandører, brukere eller kunder.

Karakterer

Prøvenemnda skal vurdere kandidatens kompetanse slik den er dokumentert gjennom fag- / svenneprøven /kompetanseprøven. Prøvenemnda skal fastsette karakter:

- Bestått meget godt = Meget god eller fremragende kompetanse i faget.
- Bestått = Tilfredsstillende eller god kompetanse i faget.
- Ikke bestått = Svært lav kompetanse i faget.

Eventuell ny prøve

Dersom fag- /svenneprøven eller kompetanseprøven ikke er bestått, kan lærlingen, eleven eller lærekandidaten ta ny prøve. Læretiden kan eventuelt forlenges ved frivillig avtale mellom lærebedriften og lærlingen eller lærekandidaten. Dersom en praksiskandidat ikke består fag-/svenneprøven, kan han eller hun ta ny prøve tidligst etter seks måneder. Praksiskandidater må selv melde seg opp til ny prøve og betale ny prøveavgift.

Ved sykdom før eller under prøven må kandidaten legge fram legeerklæring.

Klageadgang

Du kan klage på den faglige vurderingen dersom du får "ikke bestått" på prøven. Klagen skal sendes til fylkeskommunen. Fristen for å klage på vedtak om vurdering av den praktiske delen av fagprøven er tre uker fra det tidspunktet du har fått melding om karakteren.

Oppmelding til 2.gangs fagprøve

Dersom fag-, eller svenne-, eller kompetanseprøven ikke er bestått ved første forsøk må kandidaten innen seks måneder etter prøven melde seg opp til en ny prøve. Kontrakten kan forlenges etter avtale. Fylkeskommunen har ansvaret for å dekke utgifter lærebedriften har ved gjennomføringen.

Lykke til med prøven!